

Ládi Körkép

- Kéthavonta megjelenő helyi információs és kulturális lap -

XIII. évfolyam 5. szám

2016. október

SZUHANICS ALBERT
TANÍTS MEG **URAM!**

TANÍTS MEG **URAM** BOLDOGNAK LENNI,
TISZTA SZÍVEMBŐL, KÖNNYEN SZERETNI.
SZÁLLVÁN VIRÁGRA, MIKÉNT A LEPKÉK,
KÖNNYEN CIKÁZVA, AHOGY A FECSKÉK.

TANÍTS MEG ENDEM, TISZTÁNAK LENNI,
VISSZA NEM NÉZNI, ELŐRE MENNI!
LETENNI MINDEN TERHET ÉS GONDOT,
LÁTNI MAGAMBAN A KÖZÉPPONTOT...

TANÍTS MÉG NEKEM EGYSZERŰSÉGET,
HOGY MEGLÁTHASSAM MINDIG A SZÉPET.
IGAZGYÖNGY LEGYEN SZELLEMI LÉNYEM
A HAMIS ÉKSZERT MÉG MEG SEM NÉZZEM!

TANÍTS MEG ENDEM NYUGODTNAK LENNI,
ÚTRA KELŐKTŐL, SZÉP BÚCSÚT VENNI.
TÚLTENNI MAGAM, AZON MI NEM MEGY,
ERŐSEBB SZENVED, OKOSABB ENGED...

TANÍTS MEG ENDEM SZERELMET ADNI,
NEM SZALMALÁNGKÉNT, PARÁZS MARADNI.
EMBERNEK LENNI, MINDEN ESETBEN,
SEGÍTŐ ERŐ LEGYEN KEZEMBEN!

HOGYAN TEHESSEM? TANÍTS MEG ENDEM;
ÚJ REMÉNYT ADNI CSÜGGEDELEMBEN!
MINDIG, MINDENKOR EMBERI SZÓRA,
KÖNNYET TÖRÖLNI, HAJLANI JÓRA.

TANÍTS MEG ENDEM, TANÍTÓ TETTRE,
PÉLDÁS JELLEMRE, HŰ SZERETETRE.
VIG MOSOLYT CSALNI BÁNATOS ARCRA,
TANÍTS MEG **URAM**, ERRE A HARCRA

Balogh Ilonka néni és Sári Feri bácsi
Sajólad legrégebbi polgárai

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNÖKET KÖZÖS ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁSOKRA!

Időpontok:

1. 2016. november 26. 16.00 órákor
2. 2016. december 03. 16.00 órákor
3. 2016. december 10. 16.00 órákor
4. 2016. december 17. 16.00 órákor

Helyszín: *sajóládi polgármesteri hivatal előtti tér.*

A részletes programokról plakátokon tájékoztatjuk Önöket.

50 éves osztálytalálkozó Sajóládon

ÍZELÍTŐ A TARTALOMBÓL

AZ ÖNKORMÁNYZAT AKTUALITÁSAI, FONTOS TUDNIVALÓK
ÚJ KONYHÁVAL BŐVÜLT A SAJÓLÁDI GYÖNGYSZEM ÓVODA

50 ÉVES OSZTÁLYTALÁLKOZÓ SAJÓLÁDON

ROMA GYEREKEK KIRÁNDULTAK BUDAPESTEN

EGY RÉGI KERÉKPÁRÓSVÉNY

GYERMEKKUCKÓ - JÁTÉK AZ ÓVODÁBAN

„SZÍNESBE ÖLTÖZÖTT FÁK”

ÚJABB ÁLLOMÁS A BARÁTSÁGÉRT: SAJÓLÁDIÁK LÁTOGATÁS LENGYEL TESTVÉREINKNÉL
EGÉSZSÉGSÁROK - AMIKOR A JÁTÉK MÁR NEM JÁTÉK

1956 KITÜNTETÉSEI ...

IMPRESSZUM - LÁDI KÖRKÉP

Kiadja: Sajólad Község Önkormányzata Főszerkesztő: Vitéz Gábor Miklós

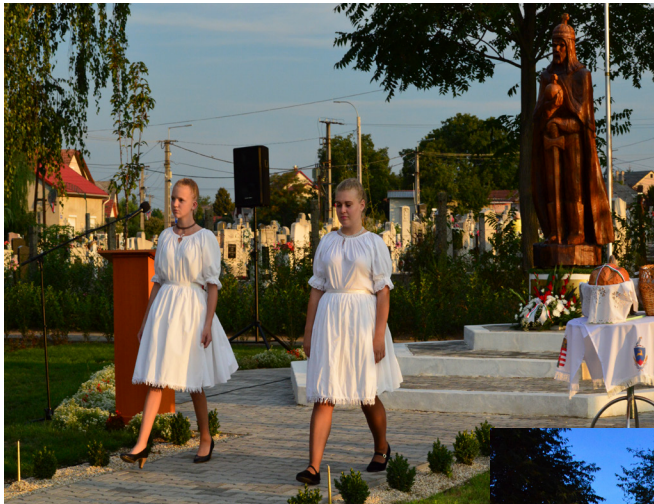
Szerkesztőségi tagok: Bernáth Zoltánné, Bugyinkóné Ronyecz Ágnes, Czaga László, Szabó Elekné, Szendrei Csilla

Tiszteletbeli szerkesztőségi tag: Gál Mihály Fotó: Garzó László

Elérhetőség: ladikorkep.vitez@gmail.com

Sajólad honlapja: www.sajolad.hu

2016. augusztus 20.

Ünnepi megemlékezés

KÖSZÖNÖM!

Szeretnék köszönetet mondani a választókerzetem minden polgárának, aki október 2-án elment szavazni. Örömteli, hogy 54-ből összesen 30 településen is érvényes és eredményes volt a népszavazás, ez az adat megyei és országos szinten is kimagasló.

	A népszavazáson megjelenetek aránya	Az érvényesen NEM-mel szavazók aránya
Magyarország	44,08%	98,34%
B-A-Z. megye	41,71%	98,08%
7. számú választókerület	48,34%	98,30%

Október 2-án Magyarország, ezen belül térségünk jövőjére kellett gondolnunk, és a dél-borsodiak ezúttal is bebizonyították, hogy a közös értékek, a hazafias szellemiség, az összetartás fontos és meghatározó szerepet töltenek be az életükben. Mindannyian felelősek vagyunk családunkért, gyermekeinkért, én pedig országgyűlési képviselőként a térségem minden lakójaért. Büszkén mondhatom: ismét kiderült, hogy Dél-Borsodban meghalljuk egymás hangját, tényleges párbeszédet folytatunk, emellett értékeinkért, elveinkért képesek vagyunk összefogni és tenni is. Még egyszer köszönöm mindenkinek, aki elment és szavazott a kényszerbetelepítés ellen!

Állai András
Állai András
országgyűlési képviselő

Sajóladiai látogatása Wielgomłyny-be

„Ha valaki baráti kezet nyújt felém, megmarkolom jól, fogadom és viszonzom a barátságát.”

ÖNKORMÁNYZATI ÉRTESÍTŐ

AZ ÖNKORMÁNYZAT AKTUÁLIS HÍREI, INFORMÁCIÓI
2016. AUGUSZTUS - SZEPTEMBER

A nyári szünetet követően az önkormányzat képviselő-testülete 2016. szeptember 20. napján tartotta rendes, munkaterv szerinti ülését.

*

Megtárgyalta és elfogadta a testület az önkormányzat **2016. I. félévi költségfelhasználásáról, gazdálkodásáról és a költségvetési előirányzatok szükség szerinti módosításáról szóló napirendet.** A féléves beszámoló alapján látható, hogy a második félévben várhatóak a tervezett fejlesztések, beruházások teljesítése.

*

Rendelet született a közterületen történő szeszesital fogyasztás szabályairól. A központi szabályozáshoz igazodva a testület bizonyos kivételektől eltekintve megtiltotta a szeszesital fogyasztását a rendelet hatálya alá tartozó valamennyi közterületen.

Kivételt képeznek:

1. az érvényes közterület-használati megállapodással rendelkező vendéglátó egységek nyitvatartási időben,
2. az engedéllyel szervezett és engedéllyel rendelkező alkalmi rendezvények és
3. minden év első és utolsó napja.

A kivételeken kívül tilos a szeszesital fogyasztása a rendelet hatálya alá tartozó valamennyi közterületen. A tilalom megszegése bírság kiszabásával, szabálysértési eljárás elfolytatásával szankcionálható. Ezt követően a hatóságok részéről fokozottan kerül ellenőrzésre a rendeletben előírtak betartása, a rendőrség külön figyelemmel

lesz ezen szabálysértésre. A rendelet 2016. október 01. napján lépett hatályba.

*

Új önkormányzati **rendeletet alkotott a képviselő-testület az egészségügyi alapellátások körzeteinek kialakításáról.** A háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi és ügyeleti ellátásra vonatkozó rendelkezések és körzethatárok nem módosultak.

*

Döntött a képviselő-testület pályázat benyújtásáról szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásra. A pályázat benyújtásának határideje 2016. szeptember 30. napja volt. A testület keménylombos tűzifa igénylésére nyújtotta be a pályázatot a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan. A minisztériumi támogató döntést követően várható az igénylés pontos feltételeiről szóló rendelet megalkotása. Amint az igénylés feltételei és az igényelhető mennyiség ismertté válik, úgy a lakosokat a helyben szokásos módon tájékoztatjuk. (hivatalos weboldal: www.sajolad.hu, helyi hirdetőtáblák, fénycsúszák) Az igénylésre várhatóan október végétől lesz lehetőség.

*

Számos pályázat benyújtásáról döntött a testület. Az önkormányzat pályázatot nyújt be a települési önkormányzatok rendkívüli önkormányzati költségvetési támogatására.

*

Pályázik az önkormányzat a KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 kódszámú „Csatlakozási konstrukció az önkormányzati ASP

rendszer országos kiterjesztéséhez” című projektfelhívásra és csatlakozik a központi ASP rendszerhez. A jogszabályi előírásoknak megfelelően az önkormányzat hivatalában 2017. évtől a központi rendszerhez kapcsolódó adó- és gazdálkodási rendszer, illetve további szakrendszerek kerülnek kialakításra. Helyi adók esetében elektronikus ügyintézés is elérhetővé válik a rendszer bevezetésével.

*

A KEHOP-5.4.1 „**Szemléletformálási programok**” című pályázati kiírásra szóló pályázat benyújtásáról is **hozott döntést a testület.** A pályázati felhívás szerint cél az energiatudatos gondolkodás és a kapcsolódó viselkedésminták és szokások elterjesztése. További célkitűzés, hogy a lakosság szélesebb körben megismerhesse az energiatakarékossági, energiahatékonysági, megújuló és alternatív energiahasznosítási megoldásokat, ill., hogy változzon az ezekkel kapcsolatos fogyasztói és társadalmi beállítódás.

*

A Sajóladai Községi Ház bevonásával **tervezi megvalósítani az önkormányzat az EFOP-3.3.2-16 „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” című pályázati kiírásra szóló projektjét** az önkormányzat. A pályázat célja, hogy támogassa a nevelési-oktatási intézmények tanulóinak és az óvodás gyermekek óvodai foglalkozáson kívüli kompetenciafejlesztését, ismeret- és tudásgyarapítását, az olyan nem formális és informális tanulási alkalmakkal, melyeket kultu-

rális intézmények valósítanak meg számukra.

*

Hagyományosan csatlakozott az önkormányzat a 2017. évi Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázathoz. A csatlakozási szándék kinyilvánítását követően a helyi Bursa Hungarica pályázati felhívás kerül meghirdetésre, a határidő 2016. november 08. Majd novemberben kerül sor az elbírálásra. Az önkormányzat elkötelezett a felsőoktatásban tanuló sajlódi hallgatók támogatásában. A pontos pályázati feltételek elérhetőek a helyben szokásos módon.

*

Két napirendi pont is érintette a **Sajóládi Gyöngyszem Óvodát: az Alapító Okirat és a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítására került sor** az októberben működését megkezdő főzőkonyha miatt. Az óvoda részeként 2016. október 01. napjától kezd üzemelni az önkormányzati fenntartású főzőkonyha, mely ellátja az óvo-

dás gyermekek és az idősek étkeztetését.

*

Átszervezésre kerül a sajlódi könyvtár. A Sajóládi Községi Házban működő könyvtár 2017. január 01. napjától a megyei könyvtárhoz csatlakozik, így több és korszerűbb szolgáltatás érhető el a könyvtárellátási szolgáltatási rendszeren keresztül.

*

Figyelemfelhívás a magánszemélyek kommunális adója kapcsán

Fellendülni látszik az ingatlanok adás-vétele, ez a hatás Sajóládon is érezhető. Ennek kapcsán az ingatlantulajdonosok figyelmét hívjuk fel a magánszemélyek kommunális adójával összefüggésben.

Az adóalanynak az adókötelezettség keletkezését, változását, illetve megszűnését 15 napon belül be kell jelentenie az adóhatósághoz. Ingatlanszerzés esetén a szerzést követő év első napján keletkezik adókötelezett-

ség. Az adókötelezettség a használatbavételi, illetve a fennmaradási engedély kiadását követő év első napján keletkezik. Engedély nélkül épült, vagy a nélkül használatba vett lakás esetén a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik az adókötelezettség. Az adókötelezettséget érintő változást a következő év első napjától kell figyelembe venni.

*

Móricz Zsigmond utca felújítása

Hamarosan elkezdődik a Móricz Zsigmond utca és a járdaszakasz, vízelvezető árok felújítása. Az ott élők figyelemfelhívása már megtörtént. A munkák végzésével kapcsolatban felmerülő kérdések esetén rendelkezésre áll: Ördög Imre ügyintéző a sajlódi polgármesteri hivatalban ügyfélfogadási időben személyesen vagy a 06-70-459-1697 telefonszámon. A kivitelezés befejezési határideje 2016. november 30.

Szabó Elekné, jegyző

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések

SZABÓ DIÁNA, MISKOLC, 2016.07.08.
SZAMKÓ GÉZA MILÁN, MISKOLC, 2016.07.20.
SZMETANA ENIKŐ, MISKOLC, 2016.07.23.
BALOG MARCELL, MISKOLC, 2016.07.27.
BALOG RICHÁRD, MISKOLC, 2016.07.30.
VERES HANNA, MISKOLC, 2016.07.31.
PAPP DOMINIK, MISKOLC, 2016.08.03.
DENDŐK DÁVID, MISKOLC, 2016.08.04.
LUKÁCS BENETT SÁNDOR, MISKOLC, 2016.08.09.
KÖRTÉSI RÉKA, MISKOLC, 2016.08.10.
KOVÁCS PÉTER ATTILA, MISKOLC, 2016.08.13.
GERVÁN VANDA ANITA, MISKOLC, 2016.08.26.
NAGY BÁLINT, MISKOLC, 2016.09.01.
OLÁH LEILA SZTELLA, MISKOLC, 2016.09.09.
SZALINA NOEL TÓBIÁS, MISKOLC, 2016.09.12.

Elhalálozások

2016.08.13. Leskó Gergely (Nem sajlódi lakos, de a sajlódi temetőben lett eltemetve)
Tóth Béla (Nem sajlódi lakos, de a sajlódi temetőben lett eltemetve)
2016.08.19. Magyar Imre (Született: 1947.04.27.)
2016.09.15. Ládi Ferenc (Született: 1965.01.12.)

Bócsi Alexandra,
szociális és gyámügyi előadó

Lénártfalvi Gréta
igazgatási előadó

Házasságkötések

2016.08.06. - Baranyi Renáta és Nagy Richárd
2016.08.24. - Ádám Andrea és Kóta Ervin Rudolf

RECEPTVERSENY

A receptek beküldési határidejét meghosszabbítottuk

2017. január 31-ig

A receptek leadhatók: a Sajóládi Községi Házban (3572 Sajólád, Dózsa György út 110.sz.)

A verseny eredményhirdetésére:

2017. április hónapban, a hagyományosan megrendezésre kerülő HUNGARIKUM FESZTIVÁLON kerül sor, ahol a díjnyertes ételt is megköstölhatjuk. Köszönettel vettük az eddig beérkezett receptjeiket!

Bernáth Zoltánné

ÚJ RECEPTÜNK: BURGONYAFÁNK - Hozzávalók: 25 dkg főtt áttört burgonya, 25 dkg liszt, 2 tojássárgája, 2 dkg élesztő, kevés tej, 1 evőkanál olaj vagy 1 csapott evőkanál zsír, só, a sütéshez bőven olaj vagy zsír. **Elkészítés:** Az élesztőt langyos tejben megfuttatjuk, majd összedolgozzuk a liszttel, a burgonyával, a tojások sárgájával és a sóval. Annyi langyos tejjel dagasztjuk meg, hogy könnyű kelt tészta keménységű masszát kapjunk. Ujjnyi vastagságúra kinyújtjuk és kis pogácsa szaggatóval kiszúrjuk. Ezután egy óra hosszat letakarva pihentetjük. Majd bő forró zsiradékban szép pirosra sütjük. Papírtörőre szedjük, porcukorral meghintjük és lekvárt kínálunk hozzá.

JÓ ÉTVÁGYAT KÍVÁNUNK!

A receptet beküldte: Takács Barnabásné, Edit néni

ÉLETÜNK SAJÓLÁDON

A SAJÓLÁDI GYÖNGYSZEM ÓVODA BŐVÜL SAJÁT KONYHÁVAL ÉS ÚJ BÖLCSŐDÉVEL

Pedagógiai megközelítéssel kezdek hozzá a cikk megírásához, egy Montessori idézettel szeretném kifejezni az új létesítmény szükségességét a település gyermekei számára: „A gyermek fejlődésének a szabadsága nem azt jelenti, hogy egyszerűen hagyjuk, hanem, hogy segítő szeretettel köréje emeljük a megfelelő környezetet. Minél tökéletesebb a környezet, annál kevesebb beavatkozásra van szükség a felnőtt részéről.”

Lakossági igény alapján döntött a település önkormányzata és képviselő-testülete az óvoda melletti telkek megvásárlásával és pályázaton nyert összegből az új létesítmény megvalósulása mellett. A bölcsőde feladata lesz, hogy a napközbeni kisgyermekes ellátás magas színvonalú gondozó-nevelő munkát biztosítson az ellátottak számára. Kiemelt cél a kisgyermek egészséges életmódra való nevelésének, szokásainak kialakítása.

A családok gondjait átvállalva igyekszik segíteni azon szülőknek, akiknek a munkahely nem engedi a háromévi távolmaradást, vagy más kényszerítő körülmény áll fenn. A bölcsőde családbarát intézménye mindent megtesz azért, hogy a kicsi gyermekeknek a mozgásfejlődésben, a gon-

dozásban, a játéktevékenységben a legideálisabb körülményeket nyújtsa. Az óvoda és bölcsőde közös szükségleteinek kielégítésében fontos nagy hangsúlyt fektetni az étkezésre. A saját konyha kialakítása lehetővé teszi, hogy nyugodt napirend mellett, kellemes légkörben figyelmet fordítsunk az egészséges táplálkozási szokások kialakítására, a vitamindús ételek fogyasztására. A melegítő konyha az átalakítás után főzőkonyhaként funkcionál modern főzőberendezéssel. Az ünnepélyes átadásra szeptember 24-én, a szüreti felvonulás alkalmával került sor. A közel kettőszáz főre főző létesítmény nemcsak az óvoda, hanem a község lakosainak igényét is kielégíti.

Életünk első éveiben a szellemi, érzelmi és szociális készségek alapvetően kialakulnak. Az egészséget, a jólétet, az együttműködési képességet, a tanulás és tudás képességét és vágyát erőteljesen meghatározza a gondozás és nevelés minősége. A későbbiekben csak fokozott erőfeszítéssel lehetne pótolni. „Az ember annyit ér, amennyit a gyermekkorából megőriz!”

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

ÓVODAI FŐZŐKONYHA ÁTADÁSA

2016. szeptember 24-én Tállai András államtitkár úr ünnepélyesen átadta a Nemzetgazdasági Minisztérium pályázatán elnyert támogatásból létesített 200 adagos óvodai főzőkonyhát, mellyel a sajóladai gyermekek óvodai étkeztetése a legmodernebb környezetben, helyben készített ételekkel még színvonalasabbá válik. A beruházás összköltsége 29.129.190 forint, melynek 95 százalékát 27.672.730 forintot vissza nem térítendő támogatásként nyerte Sajólad Község Önkormányzata, a Gyermekétkeztetés feltételeit javító fejlesztések támogatása címen benyújtott pályázatán.

Bernáth Zoltánné

1956. OKTÓBER 23. – 2016. OKTÓBER 23. - EMLÉKEZZÜNK 1956. OKTÓBER 23-A HŐSEIRE

Hatvan éve, 1956. október 23-án, a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (MEFESZ) által szervezett budapesti tömegtüntetéssel – és számos vidéki megmozdulással – kezdődött az országot hamarosan lángba borító forradalom, aminek legfőbb kiváltó oka a sztálinista diktatúra által keltett általános társadalmi elégedetlenség volt. A Gerő Ernő vezette MDP ellenséges fellépése nyomán a feldühödött tömeg az esti órákra agresszívvá vált, rövid időn belül fegyvert is szerzett, a Magyar Rádió épületét őrző karhatalmisták sortüze után pedig felkelést indított a diktatórikus rendszer megdöntésére.

A forradalom 60. évfordulója tiszteletére Rémiás Tibor, történész '56-os kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők. A kiállítás helyszíne: Fráter György Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény aulája. A kiállítás megtekinthető: 2016. október 20. és 2016. október 23. közötti időszakban.

Bernáth Zoltánné

ROMA GYEREKEK KIRÁNDULÁSA BUDAPESTRE

Hosszú hónapok szervezése után végre el tudtunk menni Budapestre. Az utazás augusztus 19-én 41 fővel történt, amelyen az ötödik és nyolcadikos roma gyerekek és kísérőik vettek részt. Kora reggel 6.30-kor indultunk el Budapest felé a Hunyadi utcáról. Először a Cigány Történeti- Kulturális- Oktatási Holokauszttal központba látogattunk el, ahol az intézmény vezetője, Hegedűs Sándor fogadott minket és személyesen tartotta meg nekünk a tárlatvezetést is. Nagyon érdekes, lebilincselőek és megdöbbentőek voltak az ott hallottak és látottak.

Először egy vetítoszobába mentünk, ahol a koncentrációs és munkatáborok roma túlélői egy dokumentumfilm keretében meséltek azon borzalmas dolgokról, amit átéltek e helyeken. Majd teremről teremre járva a cigányok történelmét, kézművességét és minden művészeti ágán elért sikereit ismerhettük meg. Nagyon jó volt hallgatni, hogy honnan származunk, illetve mennyi mindent adtak az ősünk a jelenkornak, és hogy mennyi mes-

terséget is folytattak a cigányok. Ideértve a kosárfonást, evőeszközök készítését, fából és fémekből készített tárgyakat. A következő helyiségben már a művészeteket mutatta be nekünk Hegedűs Úr, amelyekben a cigányok tevékenykedtek, tevékenykednek. Nem kell mondanom, hogy első sorban a zene játszott főszerepet, de nagyon sok cigány származású festő, író műveit is megtekinthettük. Mind ezek után képviselő társaimmal közösen megkoszorúztuk a roma holokauszttal áldozatai előtt tisztelet jelképeként emelt emlékművet. Hegedűs Úr megkért, hogy írjak egy pár sort a központ emlékkönyvébe, amit én szívesen meg is tettem. Ezt az emlékkönyvet lapozva láttam, hogy mennyi ember és közösség kereste fel már a központot: Kanada, Hollandia, Németország, kicsiny országunk falvai, városai közül. Miután véget ért a tárlatvezetés, a kirándulók között szétosztottunk a szendvicseket üdítőket, és amikor mindenki jóllakott, megnéztük a Hősök terét. Azt hiszem, nem kell mondanom, hogy mindenkit lenyűgözött a látvány és a szép környezet. Jó pár fénykép készítése után

elindultunk a Fővárosi Állat és Növénykertbe, ahol a gyerekeket még egy fagylaltra meginvitáltuk és csak azután kezdtük meg azon rengeteg állat és növény megtekintését. Közel 2 és fél óras nézelődés után indultunk haza. 18:30 -kor érkeztünk vissza Sajóládra rengeteg élménnyel és megannyi elmesélni valóval. Nagyon reméljük minden résztvevő jól érezte magát. Külön köszönet Hegedűs Sándornak a tárlatvezetésért és azért is, hogy zárva tartásuk alatt a mi kedvünkért kinyitotta és megmutatta ezt a csodálatra méltó központot. Köszönettel tartozunk még a Fővárosi Állat és Növénykert vezetőinek is, a belépőre vonatkozó árendéményekért.

Rontó András, elnök
(Sajólád Roma Nemzetiségi Önkormányzat)

WIELGOMŁYNY-BAN

„Magyarország és Lengyelország két ősi tölgyfa, mindegyikük külön és önálló törzsszel, de gyökerei szélesben szétterülnek és összefonódnak a föld felszíne alatt, és láthatatlanul összekapcsolnak egymással. Innen van léte és frissessége az egyiknek, valamint élete és egészsége a másiknak.”

A igaz gondolatok mélységét Sajólád községe már vendéglátóként és vendéglátottként is megtapasztalhatta, átérezhette. A 2016. február 4-én megszületett testvértelepülési kapocs szorosabbá tétele mindkét fél szívből jövő törekvései között szerepel. Augusztus utolsó napjaiban községünk delegációja a viszontlátás örömeivel látogathatott el testvértelepülésünk, vezetőségének meghívására Lengyelországba.

„Ha valaki baráti kezet nyújt felém, megmarkolom jól, fogadom és viszonzom a barátságát”. Bogdan Witaszczyk, Wielgomłyny polgármesterének egyik köszöntőjében megfogalmazott gondolata ez alkalommal is bizonyítást nyert. Az itt élő emberek közvetlen egyszerűségében megélt nagyszerűsége, vendégszeretete, a barátságon már túlmutató testvéries kapcsolat őszinte megnyilvánulásai „átölelték” az itt eltöltött napok minden egyes percét.

A négy napos programsorozat keretében megtekinthettük Wielgomłyny közeleti objektumait, helyi nevezetességeit, műemlékeit, elzarándokolhattunk a częstochowai Fekete Madonnához. Augusztus 28-án részesei lehettünk lengyel testvértelepülésünk aratóünnepi rendezvénysorozatának.

A felvonuláson és hálaszentmisén való közös részvétel emelkedett, minden földi akadályon túlívelő lelki élménnyel ajándékozta meg valamennyiünket. A közös szórakozás, a baráti eszmecserék, a lengyel gasztronómia remekei csak még tovább bővítették a hosszú hétvége csodás élménytárát.

A megszámlálhatatlan tárgyi és lelki ajándék mellett óriási eszmei értéket képviselő testvéries gesztusban is részesültünk. 2016 augusztusa óta Wielgomłyny-ban útjelző tábla mutatja az irányt Sajólád felé, bizonyítva azt, hogy a lengyel-magyar barátságot, az ősi tölgy közös gyökerét összefogó, láthatatlan szeretetkapocs időtlen, minden akadályon átívelő és örök.

Szendrei Csilla

KITEKINTŐ

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ EGY EMBERŐLTÓ UTÁN

1966 nyarán elindult egy 27 főt számláló osztály a nagybetűs Életbe, kiknek osztályfőnöke Nagy László-né tanárnő volt. Szétszórt a sors bennünket, és 50 év után gyűjtött újra egybe 2016. augusztus 16-án.

Bodnár Bertalan a hetes szerepében a következőket jelentette: „az osztálylétszám 27 fő, 5 fő igazoltan, 2 fő igazolatlanul, 5 fő pedig eltávozott az élők sorából, most oda föntről tekintenek le ránk.”

Az ünnepélyes délutánon a következő tanáraink tették tiszteletüket: Nagy Lászlóné of, Nagy László tanár úr, Kiss Imréné tanárnő és Balázs Sándorné tanárnő. Ilonka néni, szeretett osztályfőnökünk ötven év előtti emlékeit úgy szívtuk magunkba, mintha újra a már nem létező öreg tanterem padjaiban ülnénk. Majd az öreg diákok nevében mondtam köszöntőt, melyben a múltidézés nemcsak a diákokra, hanem a jelenlevő pedagógusok méltatására is vonatkozott. Íme, részlet belőle: „... ha a sárguló anyakönyv lapjain nézzük az osztálynévsort, bizony rendesen megrostált, szétszórt, falként hatalmas akadályokat emelt elénk a nagybetűs ÉLET. Többen el sem érték az 50 évet, mások súlyos betegen, szobájuk négy falának rabjai. Adjunk hálát a mindenhatónak a kegyelemért, akik jelent lehetünk ezen ünnepi órákban.

-Nézzük meg, kik is ezek az egykori diákok, honnan jöttünk!

Mi még tanúi voltunk az igazi vidéki életnek, paraszti világnak, egyéni gazdálkodók, gyári munkások, vasutasok voltak a szüleink. Kilenc évesen átéltek, amikor mindent elvettek és elvittek a jól működő családi gazdaságokból. Egyszerűségben, de nagy-nagy szeretetben éltünk családjainkban, a nehézségek ellenére.

-Ma hová jutott ez a nemzedék?

A digitalizált világ minden előnyével és hátrányaival élünk együtt. Úgy gondolom, a választott hivatásnak, mesterségnek jó letétmenyesei voltunk. Sokan megküzdöttek a rendszerváltozás okozta pályamódosításokkal is.

-Milyen volt a régi iskola íze, zamata?

Mi, egykori diákok még csüggünk tanáraink szaván. Persze, akkor is voltak csínytevések, amelyekre jó visszagondolni most, és jó emlékezni a bontakozó kamaszkori szerelmekre is. A ma iskolájában az interaktív táblák, számítógépek jelenléte elengedhetetlen, a régiben elég volt néhány szemléltető eszköz, kréta és okos tanári szó.

-Most idézzük fel megjelent, egykori nevelőinkről emlékeinket!

Kedves Osztályfőnökünk, Ilonka néni!

Négy éven át matematikát, kettőn át kémiát tanított. Ha fűrkészem ezen órák mintaszerű magyarázatát, ma is jó érzés visszarepülni a múltba. Szeretettel, de emberséges szigorral nevelt és követelt. Sohasem ült le a tanórán, a padok között járkálva ellenőrzött és segített. Mindig csak tiszta táblára írta a tanórai vázlatot gyönyörű betűivel. Rend és rendezettség áradt belőle. Szerettük finom levendulaillatát, ha elshant mellettünk.

Kedves Katika néni!

Kettő évig oktattál bennünket történelemre. Felszabadult légkört teremtettél, a humán érdeklődésű tanulók figyelmét lebilincselted. Számonkéréskor sok nebuló felelni akart, és nem elbűjni tekinteted előtt.

Annuska néni, kedves!

Egy esztendőn át magyart és három évig orosz tanítottál. Rengeteg gyönyörű népmesét tudtál. Ha láttad, hogy nyugtalanodni kezd az osztály, pár percre mesébe kezdél, majd folyt tovább a tanóra. Te indítottál el engem az első vers- és prózamondó versenyen, köszönöm neked. Az orosz nyelv távol állt sok magyar gyermektől, ezért olykor többekkel nehéz küzdelmet vívtál, utólag bocsánatot kérünk.

Laci bácsi, kedves! Tanár úr!

Négy szakja közül az ének-zene varázslatos világát közvetítette végig. A népdalok motívumait felhasználta arra is, hogy az életre neveljen bennünket. Egyedülálló, nívós énekkart hívott életre a zeneileg kevésbé képzett, de szép hangú, jó zenei hallású gyerekekből. Több éven keresztül nagyvárosi versenyekről hoztuk el az I. helyezést vagy arany oklevelet. Olyan Kodály és Bartók műveket adtunk elő, amelyeket később a gimnáziumi és főiskolai kórusban is énekeltem. Óriási erőfeszítés kellett ehhez a teljesítményhez a Tanár Úrtól. Természetesen ennek ára volt, minden nap volt legalább szólampróba. Ebben is mögötte állt Ilonka néni, számtalanszor véleményt nyilvánított a próbákon, előadások előtt. Itt jegyzem meg, hogy Sajólad és Sajópetri népe sokat veszített azzal, hogy a Nagy házaspár idő előtt távozott ebből az iskolából!...” A meghitt beszámolók folytatódtak az ünnepi vacsora alatt is. A találkozás legfőbb értéke, maghatározója az a szeretetteljes légkör volt, melyet szinte „harapni” lehetett egész este. Nem hiába vártuk valamenynyien gyermeki izgalommal ezt a napot, mert úgy folyt közöttünk a párbeszéd, mintha csak tegnap hagytuk volna abba, nem is lett volna közben ötven év.

Varga Lászlóné

MEGHÍVÓ

Sajólad község polgármestere és képviselő-testülete szeretettel vár minden sajóladai lakost 1956. hőseinek tiszteletére megrendezésre kerülő ünnepi műsorunkra 2016. október 23-án 16 órai kezdettel!

Helyszíne: sajóladai polgármesteri hivatal előtti tér (rossz idő esetén az iskola aulája)

Programok:

16.00 Dr. Rémiás Tibor történész ünnepi előadása

16.30 Fáklyás felvonulás (Dózsa György út, Bem út, Jókai út, Polgármesteri Hivatal)

17.00 Ünnepélyes koszorúzás a kopjafánál

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

EGY RÉGI KERÉKPÁRÖSVÉNY

Emlékeimben olyan tisztán él egy régi kerékpárösvény, hogy ha behunyam a szemem, magam előtt látom. Most húsvétkor szülfalumban kedves rokonaimat látogattam, majd locsoltam meg. Utána kimentem a Sajó partra nosztalgizálni s közben eszembe jutott az a régi kerékpárösvény. Ezen az ösvényen sok éven át férfiak százai jártak kerékpárral Petriből és Lád híd közeli részéből az alsózsolcai vasútállomásra. Onnan utaztak vonattal a miskolci munkahelyeikre. Itt ezen a keskeny ösvényen hajtottak a nap minden időszakában a kenyérért, a megélhetésért. Az ésszerűség azt mondatja velem, hogy a Petriek is ide járhattak rajta kerékpárral. A kistokaji vasútállomás közelebb volt, de oda a földúton ősszel-télen, esős, sáros időben nem lehetett kerékpározni. Így hát maradt a Petrieknek a hosszabb, de biztonságos út Alsózsolcára. Ez az ösvény úgy 25-30 cm széles, a kerékpárgumik által 6-7 cm mélyen kialakult sáv volt a fű között. Ez a kosárgörbe alakú ösvény sima, zökkenőmentes, por és sármentes volt. (Jómagam is sokszor suhantam rajta anno.)

Ez az emlékeimbe ivódott ösvény a Hatrongyosra menő Gyürek saroknál kezdődött és indult fel egy kis kaptatón a temető D-Nyi-i sarka felé. Ez az ösvény áthaladt haránt irányban a futballpályán a fűmentes benyomatával.

(ez a haránt irány olyan volt, mint a katonatisztek egyik vállán átfutó antant szíj.)

A temető sarkától az ösvény a Kikinda felé futott, majd ott a kicsi házak között elért a Kertészék Sajó felé néző, kis dombon álló, gyönyörű panorámát nyújtó háza elé. Onnan egy kellemes hullámvölgyön (ez egy régi-régi Sajó mellékág volt, amelyben a Sajó a még ritkán beépült falun át a Heczel Bálinték háza háta mögé az erdőbe igyekezett. Ekkor még fiatal lehetett a Sajó, mert volt ereje sokfelé elkalamolni.)

Innen az ösvény aztán egyenesen futott a Gyepsor előtt a Siri laposig, majd a Péczeli sarkig. Innen aztán megcélozta a Kasarócki János Huszár Bözsi házaspár kertjének a sarkát. A kerékpárosok innen jobbra fordulva egy jó 100 m után elérték a Dózsa Gy. utat. Még innen sem vették igénybe a makadám utat, hanem előtt balra fordulva az úttal párhuzamosan (a vastagtörzsű eperfák mögött) még olyan 60-70 métert vígan futottak, majd az árkon könnyedén átlendülve elérték a most már az állomásig tartó makadám utat.

Racionális oka volt ennek az „elkerülőösvénynek”. Nem kanyargott úgy, mint a Kender utca és a Felvég. Nem is porzott, nem is rázta le a veseköveket, mint a makadám. Bizony gyorsabbnak is tűnt ezen az ösvényen a falu másik végének az elérése. Igaz, hogy az emlékeimben Makkai László

sógor és Rézműves Gyuszi mindig a Kendersoron és a Felvégen át tempóztak a vasútállomásra. Makkai László nagyon jó futballkapus volt. Sokszor láttam védeni a temető melletti pályán. Mivel a bátyám sógora volt 1958-ban (16 éves voltam) 11-eseket rúgató magának a bátyám kertjében lévő kapuba. Nem volt sikerem, mert Ő mindet kifogta. Ez a régi, csipeszelt nadrágos földink aztán 1984-ben 57 évesen felbiciklizett az égi mezőkre. Nyugodjon békében!

Rézműves Gyuszi is mindig előttünk tempózott a kerékpárján (szintén csipeszelt nadrágban, mert akkor ez volt a sikk.) Gyuszi specialitása volt, hogy a jobboldali hajtókarja a felső holtpont után mindig ugrott vagy 4-5 cm-t. Mókás volt, de én tudtam, hogy csak a hajtókar csapszeget kellene leütni majd utána húzni az anyacsavart. 1956-ban aztán Gyuszi lecserélte a kerékpárját egy nagy óceánjáró hajóra, s azzal „kiszédült” Amerikába, hogy onnan már soha többé ne térjen haza. Magyar Sors!

A Füzesről visszanezve a beépült területre, arra gondoltam: vajon az oda épített házak gazdái gondolnak-e néha arra, hogy régen emberek, munkások százai suhantak a hálósobáik, nappaliuk vagy konyhájukon át a kenyérért, életükért?

Gál Mihály
Bogács

MÁRTON-NAP

A középkorban Márton napja az egyik legnépszerűbb ünnepnap volt. A keresztény kalendárium, de a népi kultúra is jeles napként tartja számon. A régi időkben gazdasági határnapnak számított, ilyenkor zárták le az éves mezőgazdasági munkákat, az elszámolásokat, ekkor vette kezdetét a téli pihenő időszaka. Az ehhez a naphoz kapcsolódó népszokások egészen a 20. század közepéig éltek, napjainkban pedig a Márton napi libalakoma éli reneszánszát. A liba Márton madara. A legenda szerint Szent Márton egy libaólban próbált elrejtőzni, amikor püspökké akarták megválasztani, ám a ludak gágogásukkal elárulták őt. A hagyomány szerint Márton napra vágják le először a tömött libákat és ekkor kóstolják meg az újbort. Ezen a napon jóízű és gazdag falatozást, mulatozást lehet tartani, hiszen ez a 40 napos adventi böjtöt megelőző utolsó ünnepnap. Márton napján ludat illik enni, mert aki nem ezt eszi, egész évben éhezni fog. Vigyázzunk, mert ha valaki ezen a napon csak répát eszik, az ágyba vizeles lesz, tartja a mondás! Néhány ajánlott finomság a jeles napra: libaleves, töltött libanyak, ludaskása, libapecsenye párolt lilakáposztával. A szép pirosra, ropogósra sült liba mellcsontjáról óvatosan fejtjük le a húst, ha a csont fehér és hosszú, akkor havas, hosszú, hideg telünk lesz, ha barna a mellcsont és rövid, akkor esős és rövid tél jósolható. A lúdpecsenye után Márton poharával, vagyis az újbortal szokás koccintani. Aki ezen a napon spicces lesz a bortól, azt a következő évben elkerüli a fejfájás és gyomorfájás. November 11-én itt lesz az alkalom a libalakomára és ezen hiedelmek kipróbálására.

Dudás Gáspárné

GYERMEKKUCKÓ - JÁTÉK AZ ÓVODÁBAN

Szakkönyvekben közkedvelt definíció: a játék a kisgyermek legfontosabb, elsődleges tevékenységi formája. Nagy szerepe van az értelmi, szociális, érzelmi és a nyelvi képességek fejlődésében. Legfőbb eszköz a gyermek személyiségfejlődésében. Óvodás korban a tanulás minden mozzanata játékos jellegű. Szeretném tehát cikkemben mindenki számára érthetővé tenni az óvodai játék meghatározó jellegét.

A különféle játéktevékenységek végigkísérik az embert a születéstől egészen a halálig. Megkeseredett ember, aki nem játszik szívesen. Mindenki saját játékában újraélheti a valóságban megtapasztalt élményeit. Adjunk lehetőséget a gyermeknek élményei szabad kijátszására, biztosítsunk hozzá helyet, időt, eszközöket és persze kellő gyermeki szabadságot! Cél: minél több élmény szerzése a közvetlen környezetükből. A játék közben fejlődnek társas kapcsolataik, megtanulják az együttműködés szabályait, jókat beszélgetnek, barátságok születnek észrevétlenül. Sokat játsszunk és változtatunk! Mi felnőttek is néhány órára kikapcsolódhatunk, sőt újra gyerekek lehetünk. Ideális esetben az óvodás játéka ötletgazdag, elmélyült és szívesen vállal benne szerepet, gyakran kezdeményez. A játék fejlődési zavarai észlelhetők azonban, amikor felületes, kapkodó vagy éppen szorongással kísért, kényszeres tevékenységgel találkozunk gyermekeink körében. Ilyen eset még az agresszív, romboló játék, mely kellő odafigyeléssel és megfelelő pedagógiai követéssel időben észlelhető és korrigálható.

Mindenféle játéktevékenységet belső készítés kell,

hogy vezéreljen, hiszen csak ennek következtében válhat egy igazi örömforrássá, ahol nem a végeredmény a fontos. Csak így válhat a legfőbb tevékenységgé, amely során észrevétlenül tanul és fejlődik a gyermek. Hasznosága észlelhető verbális, mozgás, figyelem, emlékezet és szociális képességek fejlődésében egyaránt. A gyermekek együtt játszanak és nem egymás ellen, egyszerűen élvezik a játék által nyújtott élményt. Közös a cél, miszerint szórakozva tanulnak és odafigyelnek egymásra.

A játék szinte egyidős az emberrel, valószínűleg gyakorlati tevékenységből alakult ki. A munkára, az életre való felkészítés a mai napig fellelhető a gyermekjátékokban. Az önfeledt játékban mindenki önmagát adja, mely által következtethetünk az adott személy jellemére. „Többet megtudhatsz másokról egy óra játék, mint egy év beszélgetés ideje alatt.”- vélekedett múltbéli filozófusunk Platón (Kr.e 427-347). A gyermek ahogy nő és érkezik, úgy válik játéka egyre szervezettebbé, tartalmasabbá. Csecsemőkorban jellemző a kezek játéka vagy éppen a fogások reflexszerű mozdulatai. Körülbelül 1 éves korára alakul ki a valódi játék, amikor az elindulással fejlődik a mozgásköre, majd ezután a kisgyermekkor idejére tehető az építő-romboló játék. A tárgyakkal való cselekvés, az érzékelő, kísérletező-játék még az óvodáskor kezdetén is jelentkezik. Itt már azonban bővül a kör az alkotó-, a szerep-, ill. a szabályjátékokkal. Az óvodás gyermek fáradhatatlanul mozog, tevékenykedik. Iskoláskorra nehéz az átállás, ha az óvodáskort a szabályokkal teli, mereven kötött tanulás váltja fel. A pedagógus azonban, ha megtalálja a játékok közül a megfelelő elfoglaltságot, megkönnyítheti ezen időszakot. Fontos megjegyezni újra, hogy

a játék nevelő hatásai akkor érvényesülnek megfelelően, ha pedagógiai is megfelelően irányítottak! Mai modern, teljesítményközpontú világunkban a digitális kultúrának egyre nagyobb szerepe van mind a szülők, mind a nevelők, mind pedig a gyermekek körében elengedhetetlen a szabad játék, s nem kerülhet hátrányba a kisgyermek életében. Nem a direkt tanulás mögött van a helye, hanem mindenek előtt, hiszen a tanulás, mint láttuk, a játékból nő ki.

Szükség van a szülő együttműködésére, segítő szerepvállalására, kitartó figyelemmel követésére. A játék a nevelés legeredményesebb, leghatékonyabb eszköze. Jelentős szerepe van a tanulók egészséges testi-lelki fejlődésében. A játék közbeni mozgásos tevékenység növeli teherbíró képességüket, javítja mozgáskultúrájukat. Segít a szabadidő helyes eltöltésében, hatással van a szellemi fejlődésükre. Játék közben koncentrálnak a társra, figyelnek a szabályok betartására, önfegyelmet gyakorol. Sikerének kulcsa az aktivitása és az önbizalma.

A fejlesztőjáték azonban a rész-képességek fejlesztésére irányul, tervezetten és tudatosan, tervszerűen irányított tevékenység, szemben a szabad játék spontán megvalósulásával. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a digitális eszközök jelenlétét sem. Nem kell megtanítani az óvodást az eszközök használatára, elég alkalmazni azokat, ahol szükségesek. A fejlesztőprogramok kiválasztása például nem kis pedagógiai feladat sem az óvodák számára, sem pedig a szülők tájékoztatására. Ez a jelen és a jövő, szembemenni a kultúrával nem érdemes, de hagyományos játékfajtákra továbbra is szüksége van a gyermeknek.

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

TERMÉSZETBÚVÁR: „SZÍNESBE ÖLTÖZÖTT FÁK”

Az őszi hangulat szürkeségében, hűvös szellők ölelésében hazafelé sétálva, vagy a kertben fáradozva felkelti figyelmünket a vidám színekbe fordult fák őszi ruhája. Az őszi színpalettáján fellelhető megannyi festői árnyalat a lombhullató fák szárúak leveleinek „haláltusája”. A felnőttek, a gyermekek egyaránt rácsodálkoznak az élénkebbnél élénkebb színekben pompázó őszi növényzetre. Sőt, a kicsi gyermekek gyakran kérdőre is vonják a szüleiket, nagyszüleiket, hiszen a kíváncsiságtól hajtva, a tudás iránti vágy ösztöne töretlenül igyekszik úrrá lenni az ismeretlenen.

Ahogy be-betörnek az egyre hűvösebb időszakok, a fák szárúak is alkalmazkodnak az alacsonyabb hőmérséklethez, a nappalok rövidüléséhez. Az ajtónkon kopogtató zord időjárást megérezve a téli hideg átvészelésére ezeknek a növényeknek speciális védekező mechanizmusuk van, így kezdenek felkészülni egy téli, ún. nyugalmi időszakra. A levelek színeződése és a lehullatása a nappalok rövidülése miatt indul be, hiszen a fakó téli napokhoz közeledvén egyre rövidebb ideig éri fény a növényeket.

A levelek színének a megváltozását a bennük lévő színtestek „cserélődése” idézi elő. A levelek zöld színét a klorofill adja. A növényekben van még két sárgás színű vegyület is: a karotin (narancs) és xantofill (sárga). Nyáron a zöld klorofill mindkettőt elnyomja, de ahogy betör az őszi és egyre rövidülnek a nappalok, kevesebb lesz a napsütés és a klorofill lassan elkezd lebomlani. Ekkor a zöld színanyagok helyét a karotin és a xantofill veszi át a levelekben, így azok a sárga szín legkülönbözőbb árnyalataiban pompáznak. Az egyre zordabb éjszakák hatására viszont egy harmadik vegyület is aktivizálódik: a vörös, piros színárnyalatok megjelenéséért felelős antocián. Ha sokat süt az őszi nap, az éjszakák pedig hűvösen telnek, egyre szebbek és élénkebbek lesznek a színek.

A legtöbb lombhullató növény levelei őszi szel lehullnak. (Jelzem, hogy az örökzöldeknel is létezik levélhullás: ők folyamatos jelleggel hullatják leveleiket). Az őszi lombhullás célja a víz növényi szervezetben való megtartása. Télen a megfagyott talajból a növény a vizet és a benne lévő ásványi anyagokat csak minimálisan tudja felvenni, ezért tartalékolnia kell. Ha a fák megtartanák a lombzatukat, akkor a téli hónapokban a kiszáradás veszélye fenyegetné őket a levelek intenzív párologtató tevékenységének köszönhetően. Mielőtt a fák megválnának koronájuktól, a levelekből az idősebb fák részekbe és a gyökerekbe juttatják az összes tápanyagot. A lombkoronától való megválás védelmi mechanizmus is egyben: egyrészt a fagyos hótakarót nem bírnák el a levelek és letörné az ágak. Másrészt bizonyára észrevettük már, hogy egyes rovarok szeretik az élénk, sárgás színeket. Tehát ha sárgába öltözünk, számíthatunk öltözékünkre rárepülő rovarvendégekre. Ugyanez a magyarázata annak is, hogy a sárga színekben pompázó leveleket is hamar megkörnyékeznék. Az őszi lombkorona megszabadulásával együtt a fák a kártevőktől is megmenekülnek.

A sérülésmentes lehullásáról egy növényi hormon, az abszizinsav a felelős, amely a rügyek téli nyugalmi állapotának alakulását is segíti. Amikor a hormon áramlása a levél felől csökken, egy leválasztó szövet alakul ki a levél nyele és a hajtás találkozásánál. Ennek mentén olyan természetes módon válik el a levél, hogy nem hagy maga után gazdanövényen sérülést.

A őszi természet meghökkentő szépsége ellenére is bizonyára gyakran elszontyolodunk. Elbúcsúztunk a nyártól és az őszi ránk borítja szürke ködfátyolát. A bágyadt tücsökciripelés és a sárga, vörös színben pompázó lombkoronák hirdetik az új évszak beköszöntét: itt az őszi!

Vitéz Gábor Miklós

FOCI - SAJÓLÁD

SAJÓLÁD-TAKTAHARKÁNY 2:6 G SZ: POZSONYI CSABA,MAGOS MARCELL

BÜKKSZENTKERESZT-SAJÓLÁD 1:3 G SZ: POZSONYI CSABA,HORVÁTH ZSOLT,MAGOS MARCELL

SAJÓLÁD-ABAÚJKÉR 5:1 G SZ: POZSONYI CSABA(2),HORVÁTH TIBOR,HORVÁTH ZSOLT,MATA ISTVÁN

MONOK-SAJÓLÁD 2:1 G SZ: TISZAY ATTILA

KÖRÖM-SAJÓLÁD 1:1 G SZ: HORVÁTH ZSOLT

A CSAPAT HÁTRALÉVŐ MECCSEI IDŐPONTJA:

2016.10.22. TAKTASZADA-SAJÓLÁD 14:30

HAJRÁ SAJÓLÁD!!!

A 10 CSAPATOS BAJNOKSÁGBÓL A NYÍRJES-SZIRMA VISSZALÉPETT EREDMÉNYEI TÖRÖLVE LETTEK.

hely	csapat	M	GY	D	V	LG	KG	GK	P	megjegyzés
1.	Mályi	6	4	2	0	36	5	31	14	
2.	Taktaharkány	5	4	1	0	23	5	18	13	
3.	Köröm	6	4	1	1	17	15	2	13	
4.	Sajólad	5	2	1	2	12	11	1	7	
5.	Abaújkér	5	2	1	2	12	12	0	7	
6.	Monok	6	2	1	3	11	32	-21	7	
7.	Megyaszó	5	1	1	3	11	20	-9	4	
8.	Taktaszada	5	1	0	4	11	16	-5	3	
9.	Bükkszentkereszt									

EMLÉKEZÉS

„ARAD CSILLAGAI”

1849. október 6-a soha nem felejthető nap történelmünkben. Olyan nap ez, mely az újabb nemzedékek számára az erőt, a kitartást, a haza feltétlen és mindenekfeletti szeretetét hirdeti 1167 év távlatából.

A császári haditörvényszék döntése alapján 1849. október 6-án Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét, akik a szabadságharc bukása után kerültek az osztrákok fogságába.

Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly. Ugyanezen a napon végezték ki Pesten az első felelős magyar miniszterelnököt, Batthyány Lajost. Valamennyiük emberfeletti bátorsággal vállalta vállalhatatlan sorsát...

Október 6-a azóta is gyásznapi a magyar történelemben

Szendrei Csilla

„Szabadság, mit legyűrt a zsarnok.
Egy nép mely gyászol, s ünnepel!
Temetni jöttünk és siratni,
de e nép többet érdemel!
A góg, s a túlerő legyőzött,
de büszke népünk fennmarad!
Ők tizenhárom ott nyugsznak,
nem népünk sírja lett Arad.
Ha hűvös, őszi éjszakákon,
a csillagokat kémleled,
tizenhárom ragyogó csillag
felülről őrzi népedet.
Hibáinkból tanulni kéne,
mert "megbűnhődte már e nép"!
S a hűvös, őszi éjszakákon
érezd a HŐSÖK tekintetét...."
(Aranyosi Ervin)

A szabadságharc legfőbb emlékhelye Aradon (Fotó: Vitéz G. M.)

KÖNYVTÁRBA HÍVOGATÓ

MIÉRT ÉRDEMES A GYEREKEK- NEK OLVASNI?

„Nagyobb csodát nem tudok elképzelni, mint hogy a fehér papíron a fekete betűk megelevenednek. Megindul a fejében a képzeletmozi. Az olvasás a legfontosabb.” (Csukás István)

Miért érdemes a gyerekeknek olvasni? Mi indokolja, hogy a gyerekek sokat olvassanak? Az olvasás a több mint tanulási tevékenység. Számos oldalról megközelítve az olvasás létszükséglet a mai világban. A gyerekek számára, ha kimarad az olvasás, az olyan, mintha nem tanulnának meg járni vagy számolni. Az olvasás nélkül sok tevékenységben fognak elmaradni a kortársaikhoz képest, és lemaradnak sok fantasztikus élményről is. Az olvasási nehézség nem intelligencia kérdése!

Miért fontos, hogy olvasson egy mai gyerek? Felvételi vizsga, jelentkezési lap kitöltése, elolvasni egy használati útmutatót az új mobiltelefonhoz sok esetben embert próbáló tevékenységnek tűnhet, ha nem vagyunk kellően tájékozottak, és nehézségeink vannak a fogalmazással, az olvasással. Már gyerekkorban is szembesülhetünk az olvasás kihívásaival, ha csak a fenti példákat nézzük. Munkát találni, önéletrajzot megírni, a válogatás alatt elénk rakott feladatokra gondolva nem csak a lámpaláz okozta izgalmak jöhetnek elő. Sok esetben ezen felül elvárás a jelentések rövid tömör megfogalmazása, értelmezése. Ahhoz, hogy ott a legjobbat tudjuk nyújtani alapszükséglet a megfelelő szintű olvasás.

Az olvasás fejleszti az elmét. Ha az elménk egy izom lenne, akkor jó, ha megtornáztatjuk. Az írott szavak megértése, egy módja, hogy az elménk fej-

lődjön. Ha gyerekeket tanítunk olvasni, az segít nekik abban, hogy fejlődjön a nyelvi készségük, és segít abban is, hogy megtanuljanak hallgatni. Mindenki képes arra, hogy beszéljen, de kevesek tudnak igazán hallgatni, figyelni a másik emberre. Ennek a figyelemnek a hiánya könnyen okoz komoly félreértéseket, emiatt akár elveszíthetjük a munkánkat, párkapcsolatunk megromolhat...

Az olvasás segít a gyerekeknek abban, hogy figyeljenek arra, ha másvalaki kommunikál. Az olvasás segít új dolgokat felfedezni. Könyvek, újságok, az internet mind olyan információt hordoz, melyhez szükséges az olvasás, és az olvasottak megértése. Aki jól olvas, az képesni tudja saját magát olyan területen, ahol fejlődni akar. A mai korra egy óriási információ dőmping jellemző, aki jól, és hatékonyan olvas, az könnyen, és gyorsan előnyére tudja fordítani az olvasottakat.

Az olvasás fejleszti a képzelőerőt. A TV, a számítógépes játékok készen szolgáltatják számunkra az információt, még gondolkodni se kell. Az olvasás segítségével bárhova eljuthatunk, bármit megtehetünk. Lehetünk királyok, vagy szolgálók, felfedezők, művészek, a határ a csillagos ég. Akik nem olvasnak képtelenek mindezt megtapasztalni.

Az olvasás fejleszti a kreativitást. Amikor egy gyerek olvas, egy idő után megáll, elképzeleti azt, amit olvas, gondolkodik rajta. Amikor befejezi, akkor felteszi, magának a kérdést, hogy miért így ért véget a történet, mi lett volna, ha... Akár le is rajzolják, azt, amiről éppen olvasnak.

Az olvasás fejleszti a koncentrációt. Az agyműködést igénybe veszi az olvasás. Segít indokolni, magyarázni, megérteni mindazt, ami a számunkra, egyelőre ismeretlen. Ha igazán

ki akarunk törni az unalmas, szürke, hétköznapi életből, csak annyit kell tennünk, hogy kezünkbe vegyünk egy érdekes könyvet.

Az olvasás segítségével fejlődik a memóriánk. Azok, akik rendszeresen, napi szinten olvasnak, edzik az agyukat. A keresztretjévenyfejtés, például segít elkerülni az Alzheimer-kórt. Aki sokat olvas, nemcsak a memóriát fejleszti, hanem erősíti az önbizalmát is. Az olvasás növeli az önértékelést. Akik gyengén olvasnak, sok esetben megkérdőjelezzik a saját képességeiket. Érezhetik azt is, hogy a világ ellenük van. A teljesítményük sokkal gyengébb másban is, mert nem tudják értelmezni az olvasottakat, és könnyebben feladják az álmaikat.

Az olvasás fejleszti a szókincsünket. A magyar nyelvre különösen jellemzők a finom, árnyalt megfogalmazások. Minél több oldalról járunk körbe egy szót, megismerjük a helyes használatát, többféle szöveggörnyezetben, annál hatékonyabban tudjuk azt kommunikálni, amit valójában szeretnénk.

A szavaknak ereje van! A szavak eszméket közöltek, képesek megváltoztatni az ember, egy család, egy ország életét.

Ha nem olvasunk, hogyan leszünk tisztában a szavak erejével? Hogyan leszünk képesek megvédeni magunkat a rossztól? Akár az olvasás segítségével is képesek lehetünk hatást gyakorolni a saját, és mások életére. Mert az írott szövegnek két oldala van, egy aki írja, és az aki értelmezi!

Az olvasni szerető sajlóádi gyermekeket és szüleiket szeretettel várjuk a Sajóládi Községi Házban lévő Radnóti Miklós Községi Könyvtárban!

Bernáth Zoltánné

EGÉSZSÉGSAROK - AMIKOR MÁR NEM JÁTÉK A JÁTÉK

A kóros játékszenvedély az egyén életét uralja, és a környezetével való kapcsolata teljesen megváltozik. A megszállott játékosokat saját, túlzott szenvedélyük teljesen behatárolja. Egy kóros, sajátos betegségkép, ami erős izgalommal, megalapozatlan hangulattal és nyughatatlan érzéssel jellemezhető. Mindkét esetben speciális segítségre van szükség. Tekintettel arra, hogy az életünkben megjelenő szenvedélybetegségek akaraterővel ritkán küzdhetőek le, javasolt az alábbi tünetek megjelenése esetén szakemberhez (pszichiáterhez, pszichológushoz) fordulni.

Bozsikné Vig Marianna, pszichológus

Egyéni teszt

Itt egy igen egyszerű teszt a szerencsejáték függőség felmérésére. 19 kérdésre kell igennel vagy nemmel válaszolni. Ha több mint 7 kérdésre igennel válaszol, akkor fennáll Önnél a szerencsejáték-függőség veszélye.

1. Volt már olyan, hogy addig játszottál, amíg el nem fogyott a pénzed?
2. Kértél már kölcsön pénzt játékra?
3. Vettél már fel hitelt a játék miatt?
4. Rendszeresen túllépi-e a játék az általad megállapított időbeni, és pénzügyi kereteket?
5. Gondoltál már arra, hogy a játékhoz a pénzt illegálisan szerezd be?
6. Gyakran gondolsz a játékra?
7. Loptál már pénzt azért, hogy játszhass?
8. A játékon kívül más dolgokra nehezen tudsz koncentrálni?
9. Nyugtalan vagy agresszív leszel, ha nem tudsz játszani?
10. A normális életed a játékkal összehasonlítva unalmasnak tűnik?
11. Csökkent az érdeklődésed a környezeted iránt?
12. Azért játszol, hogy lenullázd a veszteséged?
13. Eltitkolod a barátaid, vagy a családod előtt, hogy mennyit játszol, és mennyit veszítesz?
14. Gyakran rossz a lelkiismereted játék után?
15. Előfordult már, hogy tovább játszottál, bár tudtad, hogy magadat vagy mászt megbántasz ezzel?
16. Játsoztál már azért, hogy javuljon a hangulatod, és a problémáidat elűzd vele?
17. Vezetett-e már a játék a családotban veszekedéshez, vagy okozott problémákat?
18. Lógtál-e a munkából/iskolából, azért hogy játszhass?
19. Gondoltál már arra, hogy a játék miatt öngyilkosságot kövess el?

RENDEJELEK ÉS KITÜNTETÉSEK TÖRTÉNELMÜNKBEN III.

1956.

1956 februárjában a Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusán Hruscsov, a szovjet párt új első titkára titkos beszédében leplezte a kommunista rendszer bűneit. Ezzel a kommunista rendszer erkölcsileg ellehetetlenült.

1956. október 23-án Budapesten és több vidéki nagyvárosban a lengyelországi események hatására tüntetésekre került sor. A követeléseket 14 pontban a diákság fogalmazta meg, és a fiatalok szervezték a felvonulásokat is. Azonnal nagy tömegek csatlakoztak hozzájuk, hiszen a lakosság szinte minden rétegét súlyosan megnyomortotta a társadalmi és gazdasági élet egészét érintő válság.

A fegyvertelen tüntetőkre először Debrecenben, majd Budapesten a Rádió épületénél leadott gyilkos sortűzek hatására a magyar nép felkelt a szovjet érdekeket feltétel nélkül kiszolgáló, a változások előtt mereven elzárkózó kommunista elit hatalma ellen. Célul tűzte ki a társadalom gyökeres átalakítását, a független, szabad és demokratikus Magyarország megteremtését.

A fegyveres harc a Rádió épülete előtt kezdődött, innen terjedt tovább, majd a szovjet csapatok beavatkozását követően szabadságharcra vált.

Budapesten a spontán alakult felkelő-szabadságharcos csoportok egyre szervezettebb

és főleg egyre eredményesebb harcot folytattak a szovjet és magyar csapatok ellen.

A polgári lakosság szinte mindenhol szembefordult a kommunista diktatúrával, és működésképtelenné tette vagy felszámolta országos és helyi intézményeit.

Október 28-án a szovjet és magyar politikai és katonai vezetés meghátrálásra kényszerült, Nagy Imre miniszterelnök általános, azonnali tűzszünetet rendelt el, egy nappal később pedig a szovjet csapatok megkezdték a kivonulást Budapestről.

Tárgyalások kezdődtek az országból való távozásukról is.

A kormány feloszlatta a gyűlölt és rettegett Államvédelmi Hatóságot, és bevonta a kormányzati munkába az 1945 utáni időszak koalíciós pártjainak képviselőit is. Szabad választások megtartását helyezte kilátásba.

A forradalom alatt létrejött demokratikus intézmények- Nemzeti Bizottságok, Munkástanácsok, Forradalmi Katonai Tanácsok, a Nemzetőrség alakulatai, illetve a demokratikus politikai pártok- jelentő ideológiai nézetkülönbségeik ellenére közös célként tűzték ki a demokratikus és független Magyarország megteremtését.

A népi tételek során elhaltak:

Budapesten	13 fő	ÁVH kötelekébe tartozott	20 fő
Miskolcon	7 fő	Néphadsereg katonája	2 fő
Ózdon	3 fő	Rendőrség tagja	2 fő
Mosonmagyaróváron	3 fő	Polgári személy	2 fő
Összesen	26 fő	Összesen	26 fő

A legtöbb halottat elszenvedett városok: Mosonmagyaróvár 103 fő, Salgótarján 46 fő, Veszprém 29 fő, Miskolc 25 fő, Kecskemét 25 fő.

A Kádár János vezette Munkás-Paraszt Kormány a diktatúra és a terror minden eszközét bevetett: 35 ezer nyomozati eljárás indult, 26 ezren kerültek bíróság elé, több, mint 20 ezer embert elítéltek, internáltak és kerültek rendőrségi felügyelet alá. 453 főn hajtották végre a halálos ítéletet, ami az ENSZ-től származó bizalmas adat. (Ami persze nem biztos, hogy fedí a tényállást, mivel egyes kutatók szerint ennél kevesebb- 250 alatti- ez a szám.) Magas ez a kisebb szám is, főleg, ha példaként az 1848-49-es szabadságharcunkat követő megtorlás kb. 50 fős, vagy a Tanácsköztársaságot megbosszulandóan halálra ítélt és kivégezett 71 fős számokat tekintjük.

A forradalomban való részvételért az első halálos ítéletet 1956. december 13-án, Miskolcon, Az 1963-as nagy am-

Október 30-án a szovjet kormány nyilatkozatban elemezte, hogyan kívánja módosítani a „testvéri szocialista országokhoz” fűződő viszonyát, majd 24 órával később parancsot adott a magyar szabadságharc leverésére. Újabb szovjet hadosztályok lépték át a magyar határt.

Válaszul a magyar kormány felmondta a Varsói Szerződést, bejelentette Magyarország semlegességét és segítséget kért az ENSZ-től. A szovjet agresszió megállítására azonban nem volt képes.

November 4-én megindult a mindent elsöprő szovjet katonai támadás, amely novem-

ber közepére megtörte a forradalom vívmányait védelmező fegyveresek többé-kevésbé szervezett ellenállását. A harcok következtében- 11 évvel a háború után- Budapest ismét romokban hevert. Közel 20 ezer fő megsebesült, hozzávetőlegesen 200 ezer ember kényszerült elhagyni hazáját. A szovjet hatóságok november első napjaiban közel 5 ezer főt elfogtak, akik közül 860 embert- köztük kiskorú fiúkat és lányokat is- hadifogolyként szovjet területre hurcoltak.

A gyilkos sortűzek és harci cselekmények következtében meghaltak száma: Budapesten 1945 fő, vidéken 557 fő.

nesztiát követően még 1057 fő politikai elítélt volt börtönben. Ez a szám 1970-ben 350 főre, 1979-ben 57 főre csökkent, 1990. március 14-én szabadultak az utolsó elítéltek.

A forradalom 10 napja nem adott lehetőséget kitüntetések alapítására és adományozására. ebből az időszakból a többféle kivitelben gyártott Kosuth-címeres kitűzők maradtak fenn. A Nemzetőrség részére alapított jelvényből 5 példány készült és 2 példány került adományozásra; Király Béla főparancsnok (1912-2009) és a miskolci születésű Kopácsi Sándor főparancsnok-helyettes (1922-2001) részére.

A Kádár-kormány 1957. 04.21-én Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérmet alapított azok részére, akik az „ellenforradalmi” felkeléssel szemben harcoltak vagy meghaltak és akik 1956. december 31-ig beléptek a karhatalomba. Ebből az éremből közel 20 ezer db. került adományozásra. Ismételten adományozásra került továbbá

az 1954-ben alapított Partizán Emlékérem és az 1946-ban alapított Szabadság Érdemrend, ebből 2150 fő részesült.

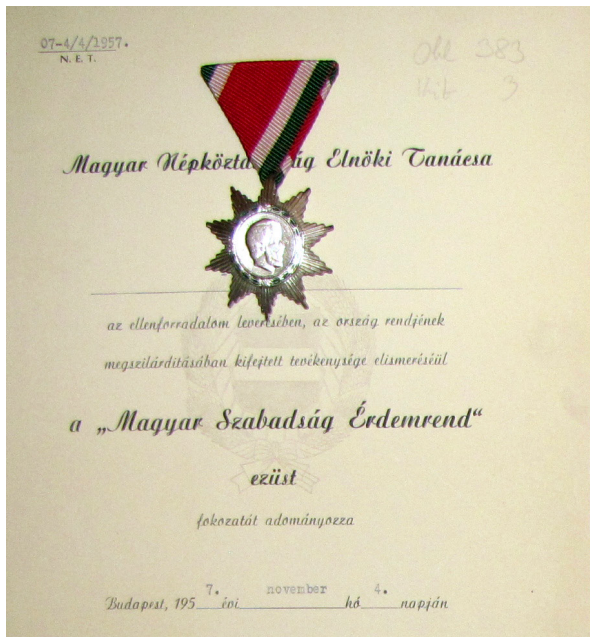
A rendszerváltást követően több magyar és nemzetközi szövetség alakult (az utóbbiak már a rendszerváltást megelőzően, emigrációban élők kezdeményezésére) ezekből mutatok be néhány darabot a képeken.

1956 októberében Magyarország népe bebizonyította magának és a világnak, hogy nincsenek kis népek, csak tehetetlenek. Nincsenek végleg elnyomottak, és még a legerősebbnek hitt hatalommal szemben is fel lehet és fel kell venni a harcot, ha az elnyomás és a terror már olyan tűrhetetlen, hogy az a nemzet jellemét és létét veszélyezteti. A magyar szabadságharcosok önfeláldozó bátorsággal halálos sebet ejtettek a hatalmas szovjet birodalomra.

(Felhasznált források: Gosztonyi Péter könyvei és a Terror Háza Múzeum kiadványai)

Varga László

1956-OS EMLÉKÉRMÉK ÉS KITÜNTETÉSEK

Varga László gyűjteményéből

Szüreti
felvonulás...

...és mulatság 2016.

MIREHUKOZ
NONPROFIT KFT

MiReHuköz Nonprofit Kft.
3518 Miskolc Ernő u. 1.
Tel.: +36 46 200 179 | +36 46 200 178
Fax: +36 46 200 177
e-mail: info@mirehukoz.hu honlap: www.mirehukoz.hu

2016. évi hulladéknaptár - SAJÓLÁD október-november

Október	November
01. szombat	01. kedd
02. vasárnap	02. szerda
03. hétfő	03. csütörtök
04. kedd	04. péntek
05. szerda	05. szombat
06. csütörtök	06. vasárnap
07. péntek	07. hétfő
08. szombat	08. kedd
09. vasárnap	09. szerda
10. hétfő	10. csütörtök
11. kedd	11. péntek
12. szerda	12. szombat
13. csütörtök	13. vasárnap
14. péntek	14. hétfő
15. szombat	15. kedd
16. vasárnap	16. szerda
17. hétfő	17. csütörtök
18. kedd	18. péntek
19. szerda	19. szombat
20. csütörtök	20. vasárnap
21. péntek	21. hétfő
22. szombat	22. kedd
23. vasárnap	23. szerda
24. hétfő	24. csütörtök
25. kedd	25. péntek
26. szerda	26. szombat
27. csütörtök	27. vasárnap
28. péntek	28. hétfő
29. szombat	29. kedd
30. vasárnap	30. szerda
31. hétfő	

kommunális hulladékok szelektív hulladékok zöld hulladékok